WARIES MISDAADREEKS · Nº 178

Groen Lint in Oostzaan

De zaak van de anonieme ansichtkaarten

Een speurtocht door de echte gemeente
voor speurders van negen tot negentig

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

Zo werkt dit speurboek 4

De route 5

Een brief van Fenna 7

Wie is wie 9

Stop 1 · Kerkbuurt 10

Stop 2 · Kuiperijbrug 17

Stop 3 · Zuideinde 23

Stop 4 · Oostzanerveld 30

Stop 5 · Het Twiske 36

Wat deed iedereen? 41

Nagekomen stukken 44

Aan de speurders 48

- Werkbladen 49
- Antwoordformulier 52
- Hints (op hun kop) 54

Verzegeld 57

- De oplossing 58
- Oplossingen van de kraakopdrachten 64

Nawoord 65

Zo werkt dit speurboek

Dit is geen gewoon leesboek, maar een dossier vol raadsels. Jullie, de speurders, krijgen alles wat Fenna Rustenburg verzamelde nadat er vijf vreemde kaarten in haar brievenbus vielen.

VIJF STOPS, VIJF KAARTEN

Elke kaart toont een plek in Oostzaan, en elke plek is een stop in dit boek. Per stop krijg je de kaart, een stukje route, documenten en een **kraakopdracht**: Fenna verstopte haar eigen ontdekkingen in raadsels.

TER PLEKKE OF THUIS

Je kunt de route echt fietsen of lopen; reken dan op een middag. Bij elke stop staat een groen blok **Ter plekke**. Thuis kan alles ook: elke kraakopdracht is op te lossen met de tekeningen en stukken in dit boek.

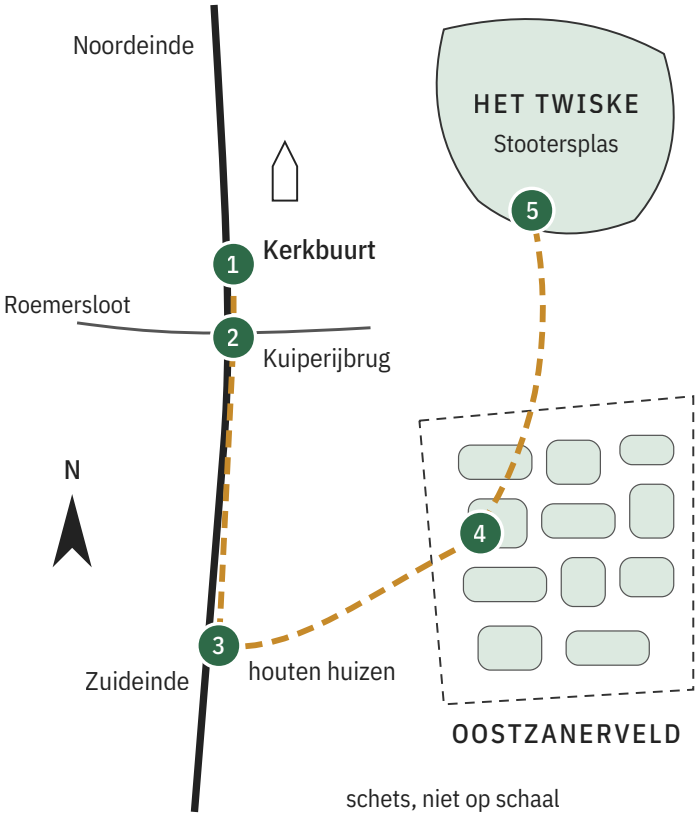
SPEELDUUR

Aan tafel 2 tot 4 uur, met de route erbij een hele dag. Alleen of samen: lees de stukken om de beurt voor.

SPELREGELS

1. Lees de stukken in volgorde. Schrijf op wat opvalt in de **werkbladen** achterin.
2. Mensen vergissen zich, verzwijgen iets of liegen. Papier, tijden en foto's liegen minder vaak.
3. Vast? Achterin staan **hints** op hun kop, in drie niveaus. Neem steeds de lichtste eerst.
4. Vul het **antwoordformulier** in voordat je de verzegelde oplossing openslaat.

De route

Gebruik voor de echte route een fietskaart of een kaart-app. 1 Kerkbuurt bij de Grote Kerk · 2 Kuiperijbrug over de Roemersloot · 3 houten huizen aan het Zuideinde · 4 rand van het Oostzanerveld · 5 steiger van kanoverhuur De Rietkraag aan de Stootersplas (De Rietkraag is verzonnen; kies ter plekke zelf een mooi uitzicht op het water).

Lieve speurders,

Ik ben Fenna Rustenburg, tweeënzeventig jaar, oud-juf van groep zes en al vijftig jaar bewoner van het groene huis met de tuitgevel aan de Kerkbuurt. Jullie kennen mij misschien niet, maar mijn kleinzoon Thijs zegt dat jullie goed zijn in raadsels. Ik heb jullie hulp nodig.

Sinds maandag 4 mei vind ik ansichtkaarten in mijn brievenbus. Geen postzegel, geen afzender. Op de voorkant een foto van een plek in Oostzaan, op de achterkant zinnen op stroken groen labellint. Vijf kaarten in zestien dagen. Ze worden steeds duidelijker: ik moet mijn huis terugtrekken uit de Groen Lint-wedstrijd en stoppen als voorzitter van de stichting. Anders, zo staat er, "vertel ik het heel Oostzaan".

Wat er dan verteld wordt? Daar kom ik eerlijk op terug, achter in dit pakket. Eerst wil ik weten wie dit doet. Ik ga niet naar de politie: niemand is in gevaar, en ik wil geen dorpsoorlog. Maar ik wil het wél weten vóór donderdag 28 mei. Dan is onze jubileumvergadering: vijftig keer Groen Lint.

Ik heb alles bij elkaar gelegd wat ik vond: de kaarten, brieven, krantenknipsels, de lijst van de jurykist, een logboek, en wat iedereen mij vertelde. Ik heb de kaarten op volgorde gelegd en er een route van gemaakt, want elke foto hoort bij een plek. Bij elke plek verstopte ik wat ik zelf ontdekte in een raadsel. Oude gewoonte.

Vijf mensen hebben iets met deze zaak te maken. Ik vind ze stuk voor stuk aardig, ook mijn eigen kleinzoon

Wie is wie

Fenna Rustenburg (72) · Kerkbuurt, voorzitter Stichting Groen Lint
Oud-juf. Haar groene huis won het Groen Lint al vijf keer. Weduwe van Hein (overleden in 2019).

Marga Pels (49) · secretaris Stichting Groen Lint
Regelt de nieuwsbrief, de inschrijvingen, het archief en de jubileumposter. Zakelijk en snel.

Kees Jonker (74) · oud-timmerman, jurylid
Heeft in zijn werkzame leven aan de helft van de houten huizen in Oostzaan getimmerd. Praat kort.

Thijs Rustenburg (15) · kleinzoon van Fenna
Woont met zijn ouders in Zaandam, zit op het Zaanlicht College. Maakte dit voorjaar een fotoserie over Oostzaan.

Dirk Kooiman (58) · overbuurman van Fenna
Zijn huis met de halsgevel werd vier keer tweede in de wedstrijd. Hij praat graag en hard.

Ivo Brandsma (41) · nieuwe bewoner Zuideinde
Kocht in 2024 een houten huis en doet dit jaar voor het eerst mee. Vliegt graag met zijn drone.

Stichting Groen Lint Oostzaan (verzonnen) reikt sinds 1977 elk voorjaar het Groen Lint uit: een groene rozet voor de best onderhouden houten gevel van het dorp. Dit jaar is de vijftigste keer. Bestuur: voorzitter Fenna Rustenburg, secretaris Marga Pels. Jury: Fenna, Kees Jonker en een wisselend lid. Jurydag: zaterdag 30 mei.

STOP 1

Kerkbuurt

Begin waar Oostzaan ooit begon. Rond 1400 stond hier al een kerk, gewijd aan Sint-Catharina; het dorp heette toen nog Oostsaenden. Wie uit Zaandam kwam, liep over het Kerkepad naar die kerk. Op die plek staat nu de Grote Kerk.

Langs de Kerkbuurt staan de houten huizen waar Oostzaan om bekendstaat: smal, met planken die over elkaar heen liggen, vaak geschilderd in het donkere Zaanse groen, met witte kozijnen. Kijk naar de bovenkant van de huizen. Daar zit de **gevel**, en die heeft vaak een eigen vorm. Een **klokgevel** heeft gebogen schouders, als een kerkklok. Een **tuitgevel** heeft schuine kanten en een smal, recht kopje. Een **halsgevel** heeft een rechte hals met twee kleine schouders. Een **puntgevel** loopt gewoon schuin naar een punt, en een **lijstgevel** heeft een rechte lijst over de hele breedte.

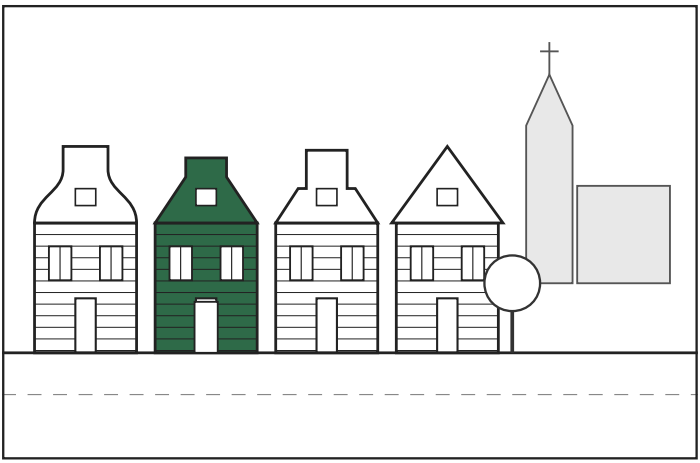
TER PLEKKE

Ga op het plein bij de Grote Kerk staan en zoek drie verschillende gevelvormen. Teken ze klein in de kantlijn van je werkblad. Wie vindt de mooiste klokgevel?
Thuis: zoek op de tekening van kaart 1 welke gevelvormen je ziet.

Het huis van Fenna is het groene huis met de tuitgevel. Op maandag 4 mei vond ze er de eerste kaart.

STUK 2 · KAART 1

KAART 1 · VOORKANT (FOTOKAART, 15 X 10 CM)

KAART 1 · ACHTERKANT

IK WEET WAT ER

ONDER JE GROENE VERF ZIT.

geen zegel

Mw. F. Rustenburg

Kerkbuurt

Oostzaan

Gevonden door Fenna op maandag 4 mei om 07.15 uur op de deurmat. Met de hand bezorgd.

STICHTING GROEN LINT OOSTZAAN · NIEUWSBRIEF 2 · VRIJDAG 24 APRIL

Vijftig keer Groen Lint!

Beste leden en vrienden, dit jaar reiken we voor de vijftigste keer het Groen Lint uit. Twaalf huizen hebben zich ingeschreven, waaronder drie nieuwkomers. De jury (Fenna Rustenburg, Kees Jonker en dit jaar Joke Wever) komt langs op **zaterdag 30 mei**. Op donderdag 28 mei is de jubileumvergadering, met taart. Op die avond stelt het bestuur ook de wedstrijdregels voor de jurydag definitief vast. De gewone jaarvergadering is, zoals altijd, in oktober.

Jubileumposter. Voor de poster zoeken we mooie foto's van groen Oostzaan. Kijk eens naar de serie die Thijs Rustenburg (15) maakte voor school: zoek op "Groen Oostzaan" in het fotoalbum van het Zaanlicht College. Wil je zelf een foto insturen? Stuur dan het originele, grote bestand naar het secretariaat. Een kopie van internet is te klein om scherp af te drukken.

Archief. Het archief van vijftig jaar Groen Lint staat sinds 2021 bij de secretaris op zolder. Voor het jubileumboekje gaan we er doorheen. Wie oude foto's heeft: graag!

Jurykist. De jurykist met scorelijsten, rozetten en onze labelprinter gaat deze weken langs de juryleden. Zo kan iedereen zich voorbereiden.

Voorzitter: Fenna Rustenburg · Secretariaat: Marga Pels, tel. 06-3871 2290 (liefst na 18.00 uur) · Penningmeester: vacature

KRAAKOPDRACHT 1 · DE HUIZENRIJ

Fenna tekende vijf verzonnen huisjes in een rij. Elk huis heeft een andere gevel (klok, tuit, hals, punt, lijst), een andere kleur (groen, wit, zwart, geel, grijs) en een andere letter op de deur (A, L, B, U, M). Zet ze in de goede volgorde, van links naar rechts. De letters vormen dan het woord dat bij stop 1 hoort.

1. De klokgevel is groen.
2. Het zwarte huis staat precies in het midden.
3. Letter B hoort bij de halsgevel.
4. Het grijze huis staat direct rechts van het gele huis.
5. De tuitgevel staat direct links van de halsgevel.
6. Letter M heeft een lijstgevel.
7. Het witte huis heeft een tuitgevel.
8. Letter L staat niet aan de rand en ook niet naast letter M.
9. Het groene huis heeft niet de letter U.
10. Het huis met de puntgevel is geel.
11. Het groene huis staat helemaal links.

	huis 1	huis 2	huis 3	huis 4	huis 5
gevel					
kleur					
letter					

Het woord: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Waar wijst dit woord naar? En wie konden er allemaal bij?